

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Wim Van der Borght tegen

De Morgen en demorgen.be:

Met een mail van 17 januari jl. dient meester Hugo Lamon namens zijn cliënt, de heer Wim Van der Borght, een klacht in tegen De Morgen en demorgen.be naar aanleiding van een artikel van 13 december 2023:

- in De Morgen onder de titel *Horecapaus in nauwe schoentjes. Antwerpse ondernemer Wim Van der Borght genoemd in fraude-onderzoek*;
- op demorgen.be onder de titel *Portret. Wim Van der Borght. Horecapaus in nauwe schoentjes: heeft Wim Van der Borght boter op het hoofd?*

Redactievertegenwoordiger Edwin Ceulebroeck van De Morgen en demorgen.be antwoordt met een brief van 21 maart waarop meester Lamon reageert met een mail van 15 april 2024.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 2 juli 2024. Meester Lamon en zijn cliënt Wim Van der Borght woonden de hoorzitting bij. Voor De Morgen en demorgen.be waren journalist Eline Bergmans, adjunct-hoofdredacteur Kim Van de Perre en redactievertegenwoordiger Edwin Ceulebroeck aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel gaat over een gerechtelijk onderzoek tegen klager naar faillissementsfraude, valsheid in geschrifte en subsidiefraude. Naar aanleiding van dat onderzoek schetst de journalist een portret van klager. Hij is een van de grootste horecaondernemers van het land, met een twintigtal restaurants, eventlocaties en nachtclubs. In het artikel is er sprake van subsidiefraude, fraude met coronasteun. Volgens het artikel verdenkt het gerecht de man er ook van vennootschappen systematisch leeg te zuigen en richting faillissement te duwen.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER is van mening dat het artikel inbreuken bevat op de principes van waarheidsgetrouwheid, checken van bronnen, onderscheid tussen feitelijke berichtgeving en commentaar, wederhoor, onafhankelijkheid en wederwoord.

Klager stoort zich aan het tijdstip waarop het artikel werd gepubliceerd, namelijk een dag voor de afhandeling van een burgerlijke procedure tussen klager en een vroegere zakenpartner. Die procedure gaat over een discussie over de waardering van aandelen en heeft inhoudelijk geen maatschappelijke relevantie.

De mail van een anonieme klokkenluider die aan bod komt in het artikel vertolkt overduidelijk het standpunt van de gewezen zakenpartner van klager, verder in het artikel komt ook het standpunt van een tweede gewezen zakenpartner van klager aan bod, de journalist heeft zich onder druk laten zetten door twee mensen die er belang bij hadden om klager af te schilderen als een fraudeur.

De journalist stelt opinies en meningen van de vroegere zakenpartner als feiten voor en maakt in het artikel geen onderscheid tussen haar feitelijke berichtgeving en de commentaar.

Het artikel is niet waarheidsgetrouw. Voor het gepubliceerd werd heeft de journalist een aantal passages uit het artikel overgemaakt aan klager, die er omstandig op reageerde maar met al deze opmerkingen werd geen rekening gehouden, de journalist liet feitelijke onjuistheden bewust in het artikel staan. Zo zegt de advocaat van de gewezen zakenpartner dat zijn cliënt geen geld kreeg voor zijn aandelen. Dat klopt niet, klager meldde voor publicatie van het artikel dat de zakenpartner in 2017 al 250 000 euro kreeg maar dat wordt niet aangepast in het artikel.

Zodra klager na publicatie van het artikel in De Morgen merkt dat er nog altijd fouten in staan eist hij dat die minstens in de onlineversie van het artikel worden rechtgezet maar ook dat is niet gebeurd. In het artikel staat dat klager van de rechtbank 800 000 euro moet terugbetalen aan zijn gewezen zakenpartner, dat klopt niet, de rechtbank bepaalde alleen dat die som moest worden geconsigneerd, dat betekent nog niet dat een partij tot terugbetaling van die som wordt veroordeeld.

De Morgen en demorgen.be beklemtonen dat het geschil van klager met zijn gewezen zakenpartner niet de aanleiding was voor het artikel. Nadat het parket klager eind november klager meenam voor een verhoor in een breed onderzoek naar faillissementsfraude, valsheid in geschrifte en subsidiefraude besliste de redactie om een portret te brengen over klager. De bedoeling was toen nog om het artikel in de weekendkrant van 9 december 2023 te publiceren maar toen klager met 8 pagina's wederhoor antwoordde op de passages uit het artikel die de journalist hem had voorgelegd besliste de redactie om de publicatie enkele dagen uit te stellen, het artikel werd dus geenszins bewust pas een dag voor de rechtszaak gepubliceerd.

Klager meent te weten dat de anonieme klokkenluider uit het artikel de vroegere zakenpartner van klager is maar dit is alleen maar een veronderstelling, klager brengt daarvoor geen enkel bewijs aan.

De journalist ontkent met klem dat zij aangestuurd werd door de twee gewezen zakenpartners van klager, zij vormden maar twee bronnen voor haar artikel naast talloze andere betrouwbare bronnen zoals het parket en verschillende vonnissen en arresten die de journalist kon inkijken.

Informatie die de journalist van haar bronnen kreeg wordt telkens correct en getrouw weergegeven door ofwel naar haar bron te verwijzen ofwel citaten van die bron tussen aanhalingstekens te plaatsen. Op die manier maakte zij een duidelijk onderscheid tussen feitelijke berichtgeving en commentaar.

Citaten van die bronnen en diverse passages werden tijdig voorgelegd aan klager voor wederhoor waarna de journalist een aantal feitelijke onjuistheden corrigeerde en klager kreeg in het artikel ook de kans om te reageren op verschillende aantijgingen van zijn vroegere zakenpartners. Het klopt dat de journalist niet alle opmerkingen van klager in haar artikel verwerkte, feitelijke informatie die volgens de bronnen van de journalist wel correct was heeft zij niet aangepast. Een wederhoor dient niet om een journalist onder druk te zetten om een artikel te herschrijven zoals klager het wil.

Toen er na publicatie van het artikel nog nieuwe aanpassingen werden gevraagd heeft de journalist in de onlineversie van het artikel enkele feitelijke onjuistheden meteen rechtgezet. Het ging daarbij telkens om feitelijke onjuistheden die geen impact hadden op de inhoudelijke boodschap van het artikel en die om die reden niet op voorhand werden voorgelegd voor wederhoor. Bij een onjuistheid moest klager zelf toegeven dat de informatie fout op zijn

website stond. De woordvoerder van klager kreeg ook een wederwoord waarin ze kon aanvullen dat de vrouw klager haar brillenmerk met eigen kapitaal uit de grond stampte.

BESLISSING

De Raad kan zich niet uitspreken over de waarheidsgetrouwheid van elk detail in het artikel. De journalist heeft, zonder namen te noemen en in afwezigheid van klager en zijn advocaat, aan de rapporteringscommissie van de Raad toelichting gegeven over haar bronnen en daarbij heel specifiek over de mail van de anonieme klokkenluider. De Raad is van oordeel dat zij over voldoende gezaghebbende en van elkaar onafhankelijke bronnen beschikte om de inhoud van haar artikel te onderbouwen en te staven. De Raad heeft geen aanwijzingen dat de journalist zich door een partij onder druk liet zetten en bijgevolg niet onafhankelijk zou hebben gehandeld.

De journalist maakt een duidelijk onderscheid tussen feitelijke berichtgeving en commentaar door in het artikel ofwel te verwijzen naar een bron of de commentaar van een bron tussen aanhalingstekens te plaatsen.

De journalist heeft klager voor de publicatie van het artikel talrijke passages met ernstige aantijgingen voorgelegd en hem daarbij een kans op wederhoor geboden. In zijn wederhoor ontkende klager verschillende zaken waarvan de journalist kon aantonen dat haar informatie wel klopte. Enkele andere passages uit het wederhoor, zoals de passage over de aandelen, heeft de journalist echter niet weergegeven zonder dat ze die kon weerleggen. Op basis daarvan is de klacht gegrond wat betreft artikel 20 van de Code. Hetzelfde geldt voor het wederwoord dat klager na publicatie had gevraagd m.b.t. het fragment over de 800 000 euro die klager moest "terugbetalen". Daarom is de klacht ook gegrond op basis van art 7 van de Code.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond wat betreft wederhoor en wederwoord en ongegrond m.b.t. checken van bronnen, onafhankelijkheid en onderscheid van feiten en commentaar.

Brussel, 10 oktober 2024.